

Bet. o. Lovf. om en forandret Fordeling af Folketingsvalgkredsene.

til Fordel for de stærkest voksende Landsdele, altsaa særligt Kjøbenhavn, og det er vistnok fuldkommen rigtigt, hvad under Forhandlingerne i Folketinget stærkt blev betonet af Tingets Formand, Høgsbro, at en saadan Foranstaltning umuligt kan undgaa at vække Misfornøjelse. Og blev Resultatet, at der ingen Udligninger uærfattes, vilde det være uforvarligt over for Byerne. Det er derfor vistnok ikke blot det mest rationelle, og det der mest stemmer med andre Landes Forhold, men ogsaa i og for sig det mest praktiske og retfærdige at gaa den Vej, man slog ind paa i 1849 og 1866, nemlig at forhøje Forholdstallet. Og satte man blot dette tilstrækkelig højt, f. Eks. til 25,000, vilde i lange Tider det aldeles overvejende Antal Kredse kunne blive uberørte, og kun nogle enkelte Steder, særligt i Udkanterne af Kjøbenhavn, vilde det en Gang imellem blive nødvendigt at lægge en Kreds til, hvad der jo i en By kan ske uden nogen Ulempe, der er værd at tale om. Vilde man yderligere sikre sig imod hyppige Omkalfatringer ogsaa paa disse Steder, kunde det jo ligefrem bestemmes i Valgloven, at der ingen ny Kreds skulde oprettes, før der i Kredsen var det dobbelte Antal af det normale.

Vi ere saaledes tilbøjelige til at tro, at den Vej vilde være den heldigste, men have dog paa den anden Side intet som helst principielt imod den anden, naar der blot kan staffles Garanti for en nogenlunde ligelig Repræsentation, og vi finde det rigtigt udtrykkelig at udtale det, idet vi samtidig udtale det Haab, at ogsaa Folketingets Mindretal vil vise Villighed til at gaa hvilken af de to Veje, der lettest kan finde Tilslutning hos den øvrige Del af Tinget. I øvrigt skulle vi ikke her komme nærmere ind paa en Drøftelse af, hvad der muligt ved samme Lejlighed kunde forandres, og vi skulle derfor med Hensyn til det, som først kom frem i Folketingsflertallets Betænkning i 1886 og nu sidst i Mindretallets om hemmelig Afstemning, Kommuneafstemning o. s. v.

Udvalgenes Betænkninger,

kun gøre den Bemærkning, at de, som virkelig sætte Pris paa at faa § 32 forandret, ville naturligvis straks lade alle saadanne Spørgsmaal falde, lige saa snart de erfare, at de lægge Hindringer i Vejen for Overenskomsten paa de afgørende Punkter.

En Forandring i Grundlovens § 32, hvorved Antallet fastsættes eller Forholdstallet forhøjes, er altsaa unægtelig det, som vi helst ønskede, og kunde vi gaa ud fra, at der var en almindelig Stemning derfor i hele Rigsdagen og gode Udfigter for en saadan Foranstaltning i den nærmeste Fremtid, vilde vi have kunnet samle os om en Dagsorden, der opfordrede Regeringen til at komme frem med Forslag i den Retning. Men vi formaa ikke at se rettere, end, at der ikke er mindste Udfigt til, at en Grundlovsforandring kan finde Sted i den nærmeste Fremtid. Saa ofte der før har været udtalt Usikkerhed i den Retning, har man fra alle Sider udtalt Frygt for, at der skulde blive draget andet ind med, og det forekommer os, at der ikke vil være mindre Grund til at nære en saadan Frygt under den nuværende Situation. Det maa jo erindres, at selv om nok saa mange af de nuværende Rigsdagsmænd ere enige om, at begrænde Grundlovsforandringen til dette ene Punkt, vil dog ingen kunne forhindre, at meget andet bliver taget op med under Drøftelsen, naar Sagen kommer for Bælgernes Domstol. Vi ere ganske vist langt fra uden Haab om, at den Tid ikke er meget fjern, da et saadant Forslag kunde føres igennem uden at give Anledning til storpolitisk Kamp, men før vi ere komne ind i normale Forhold, kan det sikkert ikke hjælpe at tænke derpaa, og det er desuden ikke afgjort, at det vilde være heldigt at begynde med lige umiddelbart derefter at sætte Bælgernes i Bevægelse i Anledning af en Grundlovsparagraf, der staar i saa nær Forbindelse med det storpolitiske.

Men naar Forholdet er dette, at ingen blot tilnærmelsesvis med Bestemthed kan angive, naar en Grundlovsændring kan ske,